

Uppdragsbeskrivning hälsosamordnare

Syfte och omfattning

Dokumentet beskriver hälsosamordnarens uppdrag. Uppdragsbeskrivningen syftar till att tydliggöra roller och ansvar för arbetet med levnadsvanor.

Bakgrund till uppdraget

Ohälsosamma levnadsvanor (tobak- och nikotinbruk, riskbruk alkohol, matvanor, otillräcklig fysisk aktivitet) är en stor orsak till den samlade sjukdomsburden i Sverige. Primärvården har enligt hälso- och sjukvårdslagen ansvar att arbeta förebyggande mot både patienter och befolkning.

Utifrån Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård vid ohälsosamma levnadsvanor bör all vårdpersonal kunna samtala om levnadsvanor och ge stöd till förändring. Chefslinjen ansvarar för att skapa förutsättningar för detta arbete. Som en del i detta bör varje vårdcentral ha en hälsosamordnare som tillsammans med chef utvecklar levnadsvanearbetet lokalt.

Kontaktperson för arbetet med levnadsvanor/hälsosamordnare kan även finnas inom övriga verksamhetsområden.

Centralt stöd

Enheten Vårdutveckling och kvalitet stödjer hälsosamordnare och chefer med stödmaterial för att genomföra verksamhetsnära förbättringsarbete. Via enheten erbjuds även utbildningar, nätverksträffar och patientmaterial

Beskrivning uppdrag

Hälsosamordnarens uppdrag

Hälsosamordnaren har en nyckelroll i att utveckla och upprätthålla det förebyggande arbetet med levnadsvanor på den egna vårdcentralen. För övriga verksamhetsområden anges rollen i samråd med chef.

Hälsosamordnarens uppdrag är att:

- Ta fram och uppdatera lokala rutiner för levnadsvanor i samråd med chef samt säkerställa att dessa rutiner följer kunskapsstöd på 1177 för vårdpersonal.
- Sprida och följa upp rutiner på enheten, inklusive dokumentation.
- Introducera nyanställda och vikarier i rutiner (se Bilaga 1).
- Driva förbättringsarbete utifrån identifierade utvecklingsbehov.
- Vara kontaktperson mot verksamhetsutvecklare på Vårdutveckling och kvalitet.
- Informera och uppdatera arbetsplatsen om nyheter kring levnadsvanor.
- Säkerställa att patientmaterial finns tillgängligt och hantera beställningar.
- Delta i nätverksträffar för hälsosamordnare

Stöd för utveckling av arbetet med levnadsvanor på enheten finns i bilaga 2.

Utbildningar för hälsosamordnaren:

- **Introduktion:** Kontakta nätverkssamordnare via levnadsvanor@kronoberg.se.
- **Levnadsvanor** – Fakta och arbetssätt i vården: Digital utbildning
- **Förskrivarutbildning - Fysisk aktivitet på recept:** Digital utbildning
- **Motiverande samtal (MI):** Grundutbildning rekommenderas för att kunna stödja användningen av samtalsmetodiken på enheten. Utbildningens relevans beror på yrkesroll för hälsosamordnaren.

Anmälan till görs via Kompetensportalen i samråd med chef och enligt enhetens rutiner. För privata verksamheter se bilaga 1 för information om åtkomst till utbildningar.

Roller och ansvar

Chefens ansvar

- Utse hälsosamordnare, informera om uppdraget och gå igenom uppdragsbeskrivningen (detta dokument)
- Meddela nätverkssamordnare via levnadsvanor@kronoberg.se, sker vid tillsättning eller avslut.
- Säkerställa förutsättningar för uppdraget och följa upp kontinuerligt.
- Se till att lagar följs och att lokala rutiner för levnadsvanor är integrerade i verksamheten där så är relevant.
- Följ upp arbetet med levnadsvanor i dialog med hälsosamordnaren.

Hälsosamordnarens ansvar

- Utföra uppdraget enligt beskrivningen.
- Samverka med chef kring rutiner och följsamhet.
- Kontakta nätverksamsamordnare vid behov av stöd och dialog (levnadsvanor@kronoberg.se)

Bilaga 1 Introduktion för nyanställda i arbetet med levnadsvanor

Underlag för chef och hälsosamordnare för användning vid introduktion.

Checklista

- 1. Utbildning Levnadsvanor – fakta och arbetssätt i vården**
 - Genomför digital utbildning i Kompetensportalen*. Obligatorisk för personal med självständig patientkontakt.
- 2. Rekommenderade övriga utbildningar**
 - Motiverande samtal (MI) - Rekommenderas för kompetens i förändringssamtal. Anmälan via Kompetensportalen*.
 - Fysisk aktivitet på recept – Anmälan via Kompetensportalen*
- 3. Information om levnadsvanor**
 - Visa var information finns:
 - [Vårdgivarwebben](#)
 - [Kunskapsstöd om levnadsvanor på 1177 för vårdpersonal](#)
 - [Rekommenderade läkemedel Kronoberg](#)
- 4. Lokala rutiner och material**
 - Gå igenom verksamhetens rutiner.
 - Visa aktuella broschyrer för patientmöten. I första hand hänvisas till 1177 patientinformation. [1177 patientinformation Sunda vanor](#)
- 5. Dokumentation i Cosmic**
 - Visa Levnadsvanor som sökord i journalen, hur det används samt hur åtgärdskodning ska ske.

* Kompetensportalen för Privata vårdgivare

Privata vårdgivare kan skapa konto och logga in via [Region Kronobergs externa kompetensportal](#) för åtkomst till utbildning Levnadsvanor – fakta och arbetssätt i vården samt Förskrivarutbildning FaR.

Utbildningarna utan lokala tillägg finns även att tillgå på följande sidor:

- [Fysisk aktivitet på recept FaR](#)
- [Levnadsvanor – Fakta och arbetssätt i vården](#)

Bilaga 2 Stöd för lokala utveckling av arbetet med levnadsvanor

- Kartlägg nuläget**
 - Vilka diagnosgrupper är vanligt förekommande där levnadsvanorna har betydelse?
 - Hur arbetar vi idag med levnadsvanor?
 - Vad är patientens upplevelse?
 - Vilka hinder och möjligheter finns? Hur ser våra förutsättningar ut?
- Identifiera område och insatser tillsammans på enheten**
 - Samla alla yrkesgrupper för gemensam dialog på enheten (bestäm tillsammans chef och hälsosamordnare När, Var och Hur)
 - Identifiera tillsammans vad ni vil ni vill fokusera på – vilket område och genom vilka insatser är mest relevanta och möjligt?
- Planera genomförandet**
 - Identifiera aktiviteter
 - Fördela ansvar – vem ska göra vad?
 - Sätt tidsplan och mål för aktiviteter och för hela förbättringsarbetet.
 - Identifiera hur ni ska följa upp arbetet
- Genomför och följ upp**
 - Utvärdera regelbundet gemensamt på enheten, justera vid behov.
- Kommunicera och fira framgångar**
 - Dela resultat internt och Uppmärksamma förbättringar.

Se APT/workshop-mall på vårdgivarwebben. Materialet kan användas som stöd för att genomföra stegen gemensamt på enheten.

Verktyg för att kartlägga nuläget

Journaldata – per levnadsvana utifrån tillfrågade, förekomst och åtgärder. Komplettera med uppgifter för relevanta diagnosgrupper, olika yrkesroller eller hur mycket sökorden används i olika journalmallar för att ringa in behov.

- **Qlick:** antal patienter som tillfrågats, har ohälsosamma vanor, fått stöd (enkla, rådgivande, kvalificerade). Diagnosområden, yrkesroller.
- **Regionkollen:** antalet förskrivna FaR -fysisk aktivitet på recept samt andel listade 50-åringar som deltagit på ett Riktat hälsosamtal
- **Medrave** – ger vissa uppgifter.

Genomförda utbildningar - Via Kompetensportalen kan chefer för offentligt drivna vårdcentraler hämta ut statistik över genomförda utbildningar. Privat drivna vårdcentraler kan inte själv ta ut rapporter ur Kompetensportalen. Kontakta utbildning@kronoberg.se för stöd att hämta uppgifter om deltagande

i utbildningar, ange vilken vårdcentral och vilken utbildning som statistik efterfrågas för.

Patientens upplevelse – I [Nationell patientenkät](#) tillfrågas om läkaren eller någon annan ur personalen diskuterat någon av levnadsvanorna.

Förutsättningar - [checklista för arbetet med levnadsvanor](#).

Privata verksamheter kan behöva stöd för att komma åt vissa uppgifter.
Kontakta vid behov levnadsvanor@kronoberg.se.

UTKAST